

WYMAGANIA EDUKACYJNE POTRZEBNE DO UZYSKANIA POSZCZEGÓLNYCH ŚRÓDROCZYCH I KOŃCOWOROCZNYCH OCEN Z JEZYKA POLSKIEGO W KLASIE IV

Na daną ocenę obowiązują uczenia również wymagania na wszystkie oceny niższe oraz te, które należało spełnić w poprzednich latach. Każdy uczeń zobowiązany jest przeczytać wszystkie obowiązujące lektury i znać ich treść.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, którego wyniki nie osiągają poziomu wymagań koniecznych, w związku z tym nie jest w stanie, nawet z pomocą nauczyciela, wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności. Brak wiedzy i umiejętności wyklucza osiągnięcie nawet minimalnego postępu.

Sprawności	Wymagania edukacyjne			
	ocena: dopuszczający	ocena: dostateczny	ocena: dobry	ocena: bardzo dobry
	Uczeń:			
I Kształcenie literackie i kulturowe	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat świata przedstawionego utworu • dostrzega obrazy poetyckie w utworach o nieskomplikowanej strukturze semantycznej • zna pojęcie fikcja literacka • wymienia prawdopodobne (realistyczne) elementy świata przedstawionego • rozpoznaje czytany utwór jako legenda, baśń, hymn • zna pojęcie epitet, porównanie, przenośnia, uosobienie, ożywienie • wskazuje i omawia tytuł utworu • rozpoznaje wers, zwrotkę 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wybrane elementy świata przedstawionego utworu • wypowiada się na temat obrazów poetyckich w wierszach • odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości • wymienia fantastyczne elementy świata przedstawionego • wskazuje cechy gatunkowe legendy, baśni, hymnu • odróżnia uosobienie od ożywienia • nadaje tytuły wybranym częściom utworu • odróżnia wiersz ciągły od stroficznego i rymowy od 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje wybrane elementy świata przedstawionego w różnych utworach • analizuje obrazy poetyckie w czytanych utworach • wypowiada się na temat fantastyki w baśniach • analizuje cechy baśni tradycyjnej i współczesnej • wskazuje w tekście literackim epitety, powtórzenia, wyrazy dźwiękonaśladowcze, porównania, przenośnie (w tym uosobienia i ożywienia) • dostrzega funkcję tytułu jako elementu konstrukcyjnego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat świata przedstawionego podczas analizy tekstów podejmujących grę z konwencją literacką • analizuje rolę środków językowych w tworzeniu obrazów poetyckich • określa rolę autora tekstu w kreowaniu fikcji literackiej • wypowiada się na temat elementów fantastycznych w utworach współczesnych • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o cechach gatunkowych utworów w ich analizie i interpretacji

	<p>i refren, wskazuje rymy w wierszu</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyodrębnia wydarzenia fabuły i ustala ich kolejność • zna pojęcie dialog, wyszukuje wypowiedzi bohaterów tekstu • zna pojęcia podmiot liryczny, narrator, bohater • zna pojęcia narrator, narracja • wskazuje w tekście bohatera głównego • określa tematykę utworu • nazywa swoje reakcje czytelnicze • objaśnia dosłowne znaczenia w tekstach • wypowiada się na temat sytuacji bohaterów literackich • wypowiada się na temat wybranych zagadnień i znaczeń utworu • podejmuje próbę interpretacji tekstów • wypowiada się na temat postaci i zdarzeń • wskazuje wartości piękna, dobra, prawdy w czytanych utworach • wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost • określa temat tekstu 	<p>wiersza bez rymów</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia wydarzenia fabuły • objaśnia pojęcie dialog • omawia cechy bohatera, narratora, podmiotu lirycznego • odróżnia autora od narratora • określa cechy bohatera głównego • omawia tematykę utworu • opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi tekstów literackich • rozumie proste przerośne znaczenia w tekstach • określa doświadczenia bohaterów literackich • przedstawia własne rozumienie utworu • wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne • wskazuje pozytywne i negatywne cechy bohaterów oraz aspekty sytuacji • wskazuje wartości ważne dla bohaterów literackich • rozpoznaje tekst informacyjny • wyciąga wnioski z tekstu • wyodrębnia w tekście cząstki kompozycyjne • porządkuje informacje z 	<ul style="list-style-type: none"> • określa wers, zwrotkę, refren, rymy, liczbę sylab w wersie jako elementy rytmizujące wypowiedź • analizuje przebieg zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność • porównuje wypowiedzi bohaterów i narratora • wypowiada się na temat uczuć i przeżyć bohatera, podmiotu lirycznego • objaśnia funkcję narracji w tekście • prezentuje swój pogląd na temat bohatera głównego • określa problematykę utworu • opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury • odróżnia znaczenia dosłowne od prostych znaczeń przerośnych • porównuje sytuację bohaterów literackich z własnymi doświadczeniami • uzasadnia swoje rozumienie utworu • wykorzystuje w interpretacji tekstów znajomość innych utworów literackich • prezentuje swój pogląd na 	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnia funkcje językowych środków stylistycznych w czytanych utworach • analizuje wpływ tytułu na odbiór tekstu • używa funkcjonalnie pojęć wiersz ciągły, stroficzny, rymowy, bezrymowy podczas analizy wiersza • funkcjonalnie stosuje słownictwo określające następstwo zdarzeń • omawia sposób zapisu dialogu w tekście • określa motywy działania bohatera, określa stosunek narratora do wybranych elementów świata przedstawionego utworu • dostrzega różne formy narracji w tekście • posługuje się argumentami, wyrażając swój stosunek do postaci głównej w utworze • omawia problematykę utworu • opisuje emocje towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury • funkcjonalnie wykorzystuje swoją wiedzę do objaśnienia przerośnych znaczeń w tekstach
--	--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie, akapit • wydobywa z tekstu wskazane informacje • rozpoznaje czytany utwór jako komiks • odróżnia dzieło literackie od filmu i spektaklu teatralnego • posługuje się terminami scena, aktor, gra aktorska, dekoracja w kontekście widowiska teatralnego • przedstawia wybrane fakty dotyczące historii kina • odróżnia film od programu informacyjnego • zna pojęcie adaptacja utworu literackiego • wypowiada się na temat treści tekstów kultury • dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją realistyczną (np. ilustracja) • z uwagą odbiera filmy i spektakle teatralne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży 	<p>tekstu</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje charakterystyczne cechy komiksu • rozpoznaje różne teksty kultury • posługuje się terminami kostium, rekwizyt, charakteryzacja, muzyka w kontekście widowiska teatralnego • posługuje się pojęciami związanymi z filmem (scenariusz, reżyseria, ujęcie, gra aktorska, muzyka, reżyser, kadr, plan filmowy) • objaśnia pojęcie adaptacja utworu w odniesieniu do wybranych dzieł filmowych • porównuje treści tekstów kultury z rzeczywistością znaną mu z własnego doświadczenia • dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się bardziej złożoną konwencją realistyczną (np. komiks) • świadomie odbiera filmy, spektakle, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży 	<p>temat bohaterów i sytuacji</p> <ul style="list-style-type: none"> • zestawia wartości i ich przeciwieństwa utworach na zasadzie kontrastu • odróżnia tekst literacki od informacyjnego • dostrzega w tekście treści wyrażone wprost i pośrednio • określa główną myśl tekstu • określa funkcję wstępu, rozwinięcia, zakończenia • odróżnia informacje ważne od drugorzędnych • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o budowie komiksu do jego odbioru • wskazuje środki artystycznego wyrazu charakterystyczne dla literatury, filmu, teatru • wyodrębnia różne elementy składające się na widowisko teatralne • wyjaśnia różnicę między filmem animowanym a innymi gatunkami filmowymi • wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją • komentuje treści tekstów kultury w odniesieniu do własnego doświadczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • komentuje sytuację bohaterów literackich w odniesieniu do doświadczeń współczesnych nastolatków • funkcjonalnie używa różnych środków językowych do uzasadnienia swojego rozumienia utworu • wykorzystuje w interpretacji tekstów wiedzę o różnych tekstach kultury • posługuje się argumentami, wyrażając swój stosunek do bohaterów i sytuacji • odczytuje wartości i antywartości wpisane w teksty kultury • określa funkcje tekstu literackiego i informacyjnego • odczytuje treści wyrażone wprost i pośrednio • analizuje i interpretuje główną myśl tekstu • omawia relacje między częściami wypowiedzi • hierarchizuje informacje • charakteryzuje komiks jako tekst kultury • objaśnia swoistość tekstów kultury przynależnych do literatury, teatru, filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych
--	---	--	--	---

			<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją symboliczną (np. plakat) • wykorzystuje swoją wiedzę na temat tekstów kultury, odbierając filmy, spektakle, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia rolę środków wyrazu w filmie • wskazuje różnice pomiędzy tekstem literackim a jego adaptacją sceniczną • odbiera tekst kultury jako źródło wzbogacania własnych doświadczeń • dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją abstrakcyjną (w połączeniu z muzyką) • aktywnie odbiera filmy, spektakle, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży, czyniąc je źródłem swoich działań twórczych
II Kształcenie językowe	<ul style="list-style-type: none"> • wie, na jakie pytania odpowiada rzeczownik, czasownik, przymiotnik i przysłówki • rozpoznaje formy bezokolicznika • rozpoznaje w tekście formy liczb odmiennej części mowy • używa przymiotników i przysłówków we właściwych kontekstach • stara się przestrzegać poprawności gramatycznej wyrazów odmiennej 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w wypowiedziach rzeczownik, czasownik, przymiotnik i przysłówki • dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi • rozpoznaje w tekście formy czasów i rodzajów gramatycznych • rozumie rolę przymiotników i przysłówków w opisie świata • przestrzega poprawności gramatycznej wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice między rzeczownikiem, czasownikiem, przymiotnikiem i przysłówkiem • rozumie funkcję bezokolicznika • rozpoznaje w tekście formy osób • uwzględnia w wypowiedziach różne natężenie cech i właściwości • stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennej 	<ul style="list-style-type: none"> • określa funkcje rzeczownika, czasownika, przymiotnika, przysłówka w tekście • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o osobowych i nieosobowych formach czasownika w swoich wypowiedziach • określa funkcje form liczb, czasów, rodzajów i osób w wypowiedzi • używa we właściwych kontekstach przymiotników i przysłówków o różnych

	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcia podmiot, orzeczenie, określenia • wie, że wyrazy w zdaniu łączą się w związki wyrazowe • rozpoznaje wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące • wie, jak zbudowane jest zdanie • zna pojęcie zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte • stosuje formy grzecznościowe w swoich wypowiedziach • przedstawia się w kilku zdaniach w różnych sytuacjach komunikacyjnych • rozumie dosłowne znaczenia wyrazów w wypowiedzi • rozumie znaczenie wybranych stałych związków wyrazowych poznanych na lekcjach • tworzy wypowiedzi wyrażające różne intencje, np. prośbę, polecenie, podziękowanie, przepraszenie • zna pojęcie synonim, wyraz bliskoznaczny • w sposób logiczny i spójny 	<p>odmiennych, tworząc wypowiedzi o nieskomplikowanej strukturze językowej</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje podmiot i orzeczenie w zdaniu • wyodrębnia związek główny • używa celowo wypowiedzi oznajmujących, pytających i rozkazujących • odróżnia zdanie od wypowiedzenia bez czasownika • rozpoznaje w tekście zdanie pojedyncze rozwinięte oraz nierozwinięte i rozumie ich funkcje • posługuje się oficjalną i nieoficjalną formą polszczyzny • dostosowuje sposób powitania i pożegnania do sytuacji komunikacyjnej • rozumie proste przerośne znaczenia wyrazów w wypowiedzi • używa w swoich wypowiedziach wybranych stałych związków wyrazowych poznanych na lekcjach 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje funkcje składniowe orzeczenia, podmiotu i określeń w zdaniu • rozróżnia wyrazy określone i określające • używa wypowiedzeń wykrzyknikowych ze świadomością ich funkcji • wyodrębnia równoważnik zdania w tekście • przekształca konstrukcje składniowe – zdania w równoważniki zdań i odwrotnie • posługuje się oficjalną i nieoficjalną formą polszczyzny ze świadomością zróżnicowania tych form • stosuje formy grzecznościowe w wypowiedzi ustnej i pisemnej (pozdrowienia, list, życzenia SMS) • odróżnia znaczenia dosłowne wyrazów od znaczeń przerośnych • używa stałych związków wyrazowych ze zrozumieniem i świadomością celu • posługuje się pozawerbalnymi środkami 	<p>natężeniach cechy</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych • wyjaśnia funkcję orzeczenia, podmiotu i określeń w zdaniu • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o budowie zdania w swoich wypowiedziach • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych typach wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi • funkcjonalnie stosuje w praktyce językowej zdania i równoważniki zdań • rozumie funkcjonalność przekształceń składniowych • zna i funkcjonalnie stosuje formy grzecznościowe używane w oficjalnej i nieoficjalnej formie polszczyzny • dostosowuje sposób wyrażania się do sytuacji komunikacyjnej • świadomie wykorzystuje wyrazy o przerośnych znaczeniach do tworzenia własnych wypowiedzi • świadomie wykorzystuje
--	---	---	--	--

	<p>wypowiada się na tematy związane z otaczającą rzeczywistością</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie, że tekst jest komunikatem • zna pojęcia nadawca i odbiorca wypowiedzi, posługuje się nimi w odniesieniu do różnych sytuacji codziennych • określa sytuację komunikacyjną • rozpoznaje komunikaty wyrażane za pomocą gestów • zna pojęcia głoska, litera, sylaba • zna pojęcie etykieta językowa i stara się stosować jej zasady • zna reguły pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – rz, ż, ó, u, h, ch, – nie z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami – wielką i małą literą – ą i ę • zamyka wypowiedzenia oznajmujące kropką 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje różne typy wypowiedzeń w zależności od zamierzonego celu wypowiedzi • wie, że formy fleksyjne wyrazów nie są ich synonimami • wie, że treść tworzonych zdań powinna nawiązywać do wcześniejszych części tekstu • rozróżnia typy komunikatu: informacyjny, literacki, ikoniczny • identyfikuje nadawcę wypowiedzi w opowiadaniach, powieściach, baśniach • rozumie wpływ sytuacji komunikacyjnej na kształt wypowiedzi • rozpoznaje i nazywa uczucia wyrażane za pomocą mimiki • objaśnia różnicę pomiędzy głoską i literą • stosuje zasady etykiety językowej w sytuacjach codziennych • stara się przestrzegać poprawności ortograficznej w zakresie pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – rz, ż, ó, u, h, ch, – nie z rzeczownikami, 	<p>komunikowania się stosownie do okoliczności i celu wypowiedzi</p> <ul style="list-style-type: none"> • świadomie zastępuje powtarzające się wyrazy ich synonimami • używa spójników i zaimków (bez znajomości terminów) w celu zespolenia tekstu • wie, że niektóre komunikaty różnią się systemem znaków • identyfikuje i opisuje nadawcę wypowiedzi lirycznej • dostosowuje sposób wyrażania się i zachowania do sytuacji komunikacyjnej • rozpoznaje znaczenie różnych niewerbalnych środków komunikacji • określa funkcje głosek, liter, sylab • przestrzega zasad etykiety językowej wymaganych w korespondencji • stosuje w większości wyrazów reguły pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – rz, ż, ó, u, h, ch, – nie z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami 	<p>stałe związki wyrazowe do bogacenia warstwy językowej własnych wypowiedzi</p> <ul style="list-style-type: none"> • podkreśla intencje wypowiedzi pozawerbalnymi środkami porozumiewania się • funkcjonalnie stosuje synonimy w celu wzbogacenia językowego wypowiedzi • stosuje synonimy w celu uzyskania spójności tekstu • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych typach komunikatów • funkcjonalnie posługuje się terminami nadawca, odbiorca wypowiedzi podczas odbioru tekstów kultury • posługuje się różnymi werbalnymi i pozawerbalnymi środkami komunikacji – stosownie do sytuacji • nazywa i komentuje emocje wyrażane za pomocą różnych form ekspresji pozasłownej • wykorzystuje wiedzę o głoskach, literach i sylabach
--	--	--	---	--

		<p>przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami</p> <ul style="list-style-type: none"> – wielką i małą literą – ą i ę • stosuje poprawnie kropkę, znak zapytania lub wykrzyknik na końcu wypowiedzeń 	<ul style="list-style-type: none"> – wielką i małą literą – ą i ę • stosuje poprawnie kropkę w zapisie dat 	<p>w analizie warstwy brzmieniowej tekstów</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia funkcję litery <i>i</i> w wyrazie • przestrzega zasad etykiety językowej podczas komunikacji za pomocą narzędzi nowoczesnych technologii informacyjno – komunikacyjnych • stosuje we wszystkich wyrazach reguły pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – rz, ż, ó, u, h, ch, – nie z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami – wielką i małą literą – ą i ę • poprawnie używa różnych znaków interpunkcyjnych
III Tworzenie wypowiedzi	<ul style="list-style-type: none"> • krótko wypowiada się na zadany temat związany z otaczającą rzeczywistością • zna pojęcie argument • tworzy logiczne i w przeważającej części uporządkowane wypowiedzi • wyszukuje w tekście informacje • tworzy według podanego wzoru wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie 	<ul style="list-style-type: none"> • aktywnie uczestniczy w rozmowie na zadany temat • rozpoznaje argumenty w wypowiedzi • zna pojęcie akapit i rozumie jego funkcję w wypowiedzi • ocenia przydatność uzyskanych informacji • tworzy samodzielnie wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się logicznie na tematy związane z poznanymi tekstami kultury • posługuje się argumentami w rozmowie • tworzy wypowiedzi o właściwej kompozycji i układzie graficznym • dokonuje selekcji informacji • tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi 	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie porządkuje i komponuje treść swoich wypowiedzi • używa przemyślanych argumentów na poparcie swojego stanowiska • tworzy semantycznie pełne i bogate językowo wypowiedzi • wypracowuje skuteczne metody selekcji informacji • tworzy bogate językowo wypowiedzi w różnych

	<p>(twórcze, odtwórcze), opis postaci, przedmiotu, opis miejsca, krajobrazu, list, zaproszenie, ogłoszenie, życzenia, pozdrowienia</p> <ul style="list-style-type: none"> • wygłasza tekst z pamięci • sporządza według podanego wzoru odtwórczy plan ramowy wypowiedzi • redaguje według podanego wzoru proste notatki w różnych formach • opowiada o treści przeczytanych utworów • wie, że współczesne komunikaty (SMS, e mail) muszą być poprawne pod względem językowym i ortograficznym • tworzy według podanego wzoru opowiadania na temat dalszych losów bohatera tekstu • odwołuje się do swojej wiedzy o języku w tworzonych wypowiedziach 	<p>opowiadanie(twórcze, odtwórcze), opis postaci przedmiotu, opis miejsca, krajobrazu, list, zaproszenie, ogłoszenie, życzenia, pozdrowienia</p> <ul style="list-style-type: none"> • recytuje ze zrozumieniem tekst poetycki lub fragment prozy • sporządza samodzielnie odtwórczy i twórczy plan ramowy wypowiedzi • tworzy samodzielnie prostą notatkę w formie tabeli, kilkudzaniowej wypowiedzi, planu • omawia problematykę przeczytanych utworów • używa właściwych zwrotów grzecznościowych w swoich wiadomościach SMS oraz korespondencji internetowej • tworzy samodzielnie opowiadania na tematy związane z treścią poznanych utworów • stosuje zwroty grzecznościowe w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych 	<p>wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis postaci, przedmiotu, opis miejsca, krajobrazu, list, zaproszenie, ogłoszenie, życzenia, pozdrowienia</p> <ul style="list-style-type: none"> • artykułuje prawidłowo głoski podczas recytacji, dostosowuje tempo recytacji do treści utworu • stosuje jednolitą formę wypowiedzeń w zapisie planu ramowego • rozplanowuje kompozycję układu treści w notatce • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o języku w swoich wypowiedziach na temat tekstów • zapisuje poprawne, komunikatywne wiadomości SMS • tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi opowiadania na podstawie tekstu • funkcjonalnie stosuje odpowiednie konstrukcje składniowe w różnych sytuacjach komunikacyjnych 	<p>formach gatunkowych, stosuje funkcjonalnie różne środki językowe</p> <ul style="list-style-type: none"> • recytuje tekst z odpowiednią intonacją, dykcją i napięciem emocjonalnym • dba o zwięźłość wypowiedzi w zapisie planu ramowego • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych formach notatek • opowiada o treści, problematyce i formie poznanych tekstów kultury • zna i stosuje zasady netykiety w komunikacji internetowej • tworzy bogate językowo wypowiedzi w różnych formach gatunkowych inspirowane treścią poznanych utworów • funkcjonalnie i twórczo wykorzystuje wiedzę o języku w tworzonych wypowiedziach
--	---	---	---	--

<p>IV Samokształcenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta poprawnie tekst, wyznaczając głosowo granice zdań • zapisuje odręcznie informacje pozyskane z różnych źródeł • korzysta z różnych źródeł informacji • korzysta z zasobów szkolnej biblioteki • korzysta ze słownika ortograficznego i słownika języka polskiego • potrafi odnaleźć wskazane hasło w słowniku • ma świadomość, że nie wszystkie informacje w internecie są prawdziwe • korzysta z internetu w celach edukacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta poprawnie tekst, zwracając uwagę na znaki interpunkcyjne • porządkuje według własnego pomysłu uzyskane informacje • wybiera informacje uzyskane z różnych źródeł i wykorzystuje je w nauce i rozwijaniu zainteresowań • zna zasady korzystania z zasobów bibliotecznych • zna budowę słownika ortograficznego i słownika języka polskiego • wyszukuje hasła w słownikach • ocenia przydatność uzyskanych informacji • rozwija umiejętności efektywnego korzystania z zasobów internetu 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta płynnie tekst, podkreślając głosem ważne słowa • zapisuje informacje za pomocą edytora tekstu • selekcionuje informacje w celu wykorzystania ich w różnych sytuacjach typowych i nietypowych • korzysta z zasobów bibliotek on-line • korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych • korzysta z informacji zawartych w encyklopedii • konfrontuje ze sobą informacje uzyskane z różnych źródeł, szczególnie internetowych • zna wybrane zasady netykiety i przestrzega ich 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta tekst, stosując odpowiednie tempo i intonację w zależności od treści • opracowuje własne sposoby szybkiego i efektywnego zapisywania informacji • gromadzi dane w sposób uporządkowany i zapewniający łatwy dostęp do potrzebnych informacji • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat zasobów bibliotecznych w docieraniu do informacji • określa funkcje słowników • korzysta ze słowników on-line • krytycznie ocenia i weryfikuje informacje uzyskane z różnych źródeł • postrzega nowoczesne technologie informacyjne jako narzędzia do rozwijania i prezentowania własnych zainteresowań
----------------------------------	---	---	---	--

Ocena celująca uwzględnia bardzo wysoki poziom i postępy w opanowaniu przez ucznia wiedzy oraz umiejętności przewidzianych w podstawie programowej, a także rozwój uzdolnień polonistycznych.

Otrzymuje ją uczeń, który:

swobodnie i na wysokim poziomie posługuje się wszystkimi przewidzianymi w programie formami wypowiedzi pisemnych i ustnych, a dodatkowo tworzy własne prace – teksty prozatorskie, poetyckie oryginalne pod względem treści i stylu, bezbłędne językowo;
wykonuje inne działania twórcze, przez co rozbudza swą wrażliwość na literaturę i sztukę (np. artystyczna recytacja, gra w teatralnych inscenizacjach itp.);
potrafi różne teksty kultury interpretować, porównywać w niebanalny sposób wykorzystując właściwą terminologię;
jest świadomym uczestnikiem życia literackiego i kulturalnego.

I. W zakresie kształcenia literackiego i kulturowego:

- interpretuje teksty poetyckie na poziomie metaforycznym
- podczas analizy utworów odwołuje się do różnych kontekstów literackich i kulturowych
- dostrzega symboliczne treści w utworach literackich i plastycznych
- stawia pytania problemowe w odniesieniu do odbieranych tekstów
- dostrzega i objaśnia związki pomiędzy warstwą językową, brzmieniową i semantyczną utworów poetyckich
- w sposób przemyślany komentuje zachowania bohaterów, uwzględniając przy tym motywy ich działania oraz kontekst sytuacyjny
- kreatywnie wykorzystuje posiadaną wiedzę i umiejętności w sytuacjach problemowych dotyczących odbioru tekstów kultury
- wyraża opinie na temat tekstów literackich i innych tekstów kultury, trafnie dobierając argumenty na poparcie swojego stanowiska
- ma szerokie kompetencje w zakresie odbioru różnych tekstów kultury.

II. W zakresie kształcenia językowego:

- świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę i umiejętności językowe w zakresie słownictwa, składni, fleksji i fonetyki
- swobodnie stosuje wiedzę na temat budowy zdania i budowy tekstu wypowiedziach ustnych i pisemnych
- funkcjonalnie wykorzystuje werbalne i pozawerbalne środki wyrazu
- swobodnie wykorzystuje wiedzę o języku jako narzędziu skutecznej komunikacji
- przedstawia oryginalne rozwiązania ułatwiające naukę gramatyki i ortografii
- przestrzega zasad poprawności językowej oraz zasad etykiety językowej w każdej sytuacji komunikacyjnej
- świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje synonimy, frazeologizmy w celu wzbogacenia warstwy językowej wypowiedzi
- samodzielnie poszerza wiedzę i umiejętności poza treści przewidziane podstawą programową i programem nauczania

III. W zakresie tworzenia wypowiedzi:

- pisze bezbłędne językowo, oryginalne pod względem treści i stylu różne formy wypowiedzi